

Hoe passen stepped care en collaborative care bij angst en depressie binnen het patiëntenperspectief?

Hoewel angst en depressie veel voorkomende psychische aandoeningen zijn, krijgt lang niet iedereen gepaste zorg hiervoor. Redenen hiervoor zijn dat niet iedereen met een dergelijke stoornis hulp zoekt, dat niet iedere stoornis gesignaleerd wordt wanneer mensen wel hulp zoeken, dat niet iedere patiënt met een gesignaleerde stoornis gepaste behandeling ontvangt en dat, bij behandeling, niet iedere patiënt therapietrouw is.

Bij ieder van deze redenen zijn kanttekeningen te maken vanuit het perspectief van de patiënt.

Van alle patiënten die geen hulp zoeken, heeft de helft een geringe lijdensdruk en helemaal geen behoefte aan hulp. Als ze wel behoefte aan hulp hebben, willen ze vooral informatie en counseling, geen medicatie, en eigenlijk willen de meesten het liefste zelf oplossen.

Veel stoornissen worden niet gesignaleerd, maar hoe ernstiger de stoornis, hoe groter de kans dat een huisarts de stoornis registreert. Ongeveer de helft krijgt gepaste zorg, maar opnieuw: hoe ernstiger de stoornis, hoe groter de kans op gepaste zorg. Wanneer patiënten vertrouwen in de GGZ uitspreken is de kans groter dat ze gepaste zorg krijgen. Hetzelfde geldt voor patiënten van wie de huisarts op een of andere wijze structureel samenwerkt met de GGZ (b.v. door een SPV in de praktijk te hebben). De gebrekkige therapietrouw laat zich verklaren door de discrepantie tussen wat de patiënt wil (praten) en wat aangeboden wordt (pillen).

Stepped care zou op de volgende wijzen in kunnen spelen op de onderscheiden lacunes:

- Gerichte opsporing in huisartspraktijk
- Mogelijkheid voor één of twee explorerende gesprekken, b.v. met POH-GGZ, ten behoeve van probleemverheldering, voorlichting
- Mogelijkheid voor motiverende benadering
- Mogelijkheid voor counseling en andere kortdurende psychologische interventies in de huisartspraktijk (door POH-GGZ, SPV, AMW of ELP)
- Een goede dossierbewaking (EPD)
- Een goede achterwacht (liaison psychiatrie, afspraken met 2e lijns GGZ)